

**AD VERME GELENEĞİYLE İLGİLİ MEDYAYA YANSIYAN
HABERLER ÜZERİNE BİR İNCELEME*****Examination of the Reflections of Naming Preferences in Media News**Ahmet Erman ARAL¹**ÖZ**

Adbilim araştırmalarının yoğunlaştığı başlıca iki daldan biri olan kişi adbilimi, şahıs adlarının verilmesi, anlamı ve işlevindeki değişimlerle ilgilenir. Bu değişimler, sözlü ve yazılı kaynakların yanında dijital ortamdaki verilerle takip edilebilir. Bu çalışmanın konusu, medya kuruluşlarının internet sitelerindeki ad vermeyle ilgili haberlerin halk bilimi ve medya ilişkisi kapsamında incelenmesidir. Çalışmanın amacı, haberleri esas alarak toplumun ad verme tercihlerini ve bunun nedenlerini değerlendirmek ve kişi adlarındaki değişimi, kültürel değişim odağında incelemektir. Ad verme geleneği kapsamlı bir inceleme alanı olduğundan, makale sadece kişilere verilen adlarla ilgili haberlerle sınırlanmıştır. Haberler, kişilere ad verme tercihlerinin diğer kaynaklara yansımalarıyla ilgili bilgiler içerebilmektedir. Bu yönüyle, haberler kişilere ad vermedeki değişimlerin farklı bir bakışla yorumlanmasına ve gelenekle mukayeseye olanak sağlamaktadır. Tarama sonucu ulaşılan örnekler içerik analiziyle değerlendirilmiş ve haberlerde kişi adlarının verilmesiyle ilişkili konuların gündeme nasıl geldiği alay, mizah, cinayet, kuşak çatışması, diziler, en çok verilen adlar, kaçınılması istenen adlar, siyasetçi ve futbolcu adları ve yargıya taşınan adlar odağında incelenmiştir. Çalışmanın neticesinde; haberlerin ad vermenin sosyal problemlerle ilgili boyutlarını gösterdiği ve dizilerde geçen isimlerin, anlamdan ziyade karakter özellikleri ve hayranlık nedeniyle seçildiği görülmüştür. Türkiye’de en çok verilen adlarla ilgili haberlerin “geleneysel” isimlerin istikrarına katkı sağladığı ve diğer taraftan, kullanım sıklığı artan yeni adların görünürlüğünü desteklediği belirlenmiştir. Çocuklara verilmesi istenmeyen isimlerin ise büyük oranda İslamiyet’e uygunluk çerçevesinde gündeme geldiği anlaşılmıştır. Haberlerde yabancı ad verme konusunun çoğunlukla futbolcu adlarıyla ilgili haberlerde gündeme geldiği ve bu adların hayranlığın dışında iyi talih ve gelecek ümidiyle verildiği görülmüştür. Siyasetçilerin adlarının verilmesine dair haberlerde ise sevgi, minnet ve sadakat duygularının öne çıktığı anlaşılmıştır. Yargıya taşınan haberlerde çocuğa ad verme konusunda aile içi anlaşmazlıkların, anne veya babaların bireysel karar alma eğilimlerinden kaynaklandığı anlaşılmıştır. Nitekim, makaledeki haberlerin kaynağında bireysel tercih ve kararların baskınlığı dikkat çekmiştir. Ayrıca, yargı kurumlarıyla ilgili haberlerin ad verme konusunda birey ve kuşaklar arası çatışmayı daha fazla yansıttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal uygulamalar, medya, haberler, ad verme geleneği, kişi adları.

ABSTRACT

Changes in the giving, meaning and function of personal names are evaluated within the framework of antroponymy. It is possible to follow these changes through oral and written sources as well as digital data. The article examines the names found in the news and the reasons for changing the names. The aim of the article is to evaluate name preferences and the reasons for these preferences, based on the news, and also interpret the change in personal names in a way that includes aspects not revealed in previous studies. The news may contain information about the aspects of naming preferences that are not reflected in other sources. Therefore, news provides an opportunity to interpret the changes in naming people from a different perspective and make comparisons with tradition. The examples were examined on the basis of ridicule, humor, murder, generation conflict, TV series, the most frequently given names, the names to be avoided, the names of politicians and football players and the names brought to the judiciary. As a result, it is seen that the news show the dimensions of naming related to social problems. Especially, the news about the TV series functions as a "naming catalog" and the names in the TV series are preferred because of their character traits and admiration rather than meaning. The news about the most given names in Türkiye contributes to the stability of the "traditional" names, and also supports the visibility of the new names. The names to be avoided mostly appear within the framework of conformity with Islam. In the news that are related to judiciary system, the disagreements within the family about the naming resulted from the individual decision-making tendencies of the parents. The dominance of individual preferences and decisions mostly lies at the source of the news.

Keywords: Social practices, media, news, naming tradition, personal names.

1. ORCID: 0000-0002-0713-8649

1. Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, ahmet.aral@hbv.edu.tr

*ARAL, A.E. (2023). “Ad Verme Geleneğiyle İlgili Medyaya Yansıyan Haberler Üzerine Bir İnceleme” *Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.10, s.30, s.304-315.

Makale Geliş Tarihi: 17 Ağustos 2023 Kabul Tarihi: 19 Eylül 2023

EXTENDED ABSTRACT

It is important to recognize the factors and dynamics that shape and change efforts to name people and places. In recent years, the social memory, ideology and media dimensions of the subject have also attracted the attention of researchers. Although these studies examine how the tradition of naming has changed in the internet, TV series and social media, the subject has not been evaluated in a way that focuses on news about naming or name changing. This study aims to evaluate the preferences for naming or name changing and their reasons by highlighting the reasons which are identified in the news on the websites of some media organizations. As a result, many news related to the subject were found. The large number of identified news shows that naming and changing names attract public attention and the potential of media organs to change attitudes, ideas and preferences about naming should not be underestimated. Since naming or name changing preferences are now shaped within nuclear families or by individual tendencies, no relationship has been found between naming and social acceptance in the news. It should be said that the news contains preferences outside the line of "tradition" and therefore allows to follow the changes in naming. While many news scattered under different categories will be mentioned on the basis of reasons for naming or changing, it should be emphasized that especially the content that presents politics, football, judicial decisions and TV series related to naming comes up. As a result of the scanning, it is understood that there are relatively few news that bring together the subject of naming and generation conflict, ridicule, humor and murder. However, it is noteworthy that few news reports contain enough data to produce important inferences on the subject and show the dimensions of the issue related to social problems. On news sites, the content about the names of the characters in the TV series is presented as a kind of "name pool" and this type of news is arranged in a way that allows families to use it as a "naming guide." It is seen that the news about the "most given names" in Türkiye both contributes to the stability of "traditional" names and strengthens new trends by sharing common preferences regarding names. On the other hand, it is seen that the news about the names that are not welcomed to be given to children have been brought to the agenda entirely on the axis of Islam. A large number of news have been identified regarding the naming of politicians, leaders and football players, and it is understood that there is a tendency to keep the names of the people of such profile alive as a sign of admiration, love and loyalty. At this point, it is interesting that families (mostly fathers) prefer the names of football players with the hope of "good luck and future" beyond feelings such as respect, gratitude, admiration and loyalty. It is understood that the news about the name changes brought to the judiciary are gathered in three groups. The news in this category show that the intervention of the law came when married individuals disagree about the names to be given to children. This implies a strong tendency towards individual decision-making, even within the marital relationship, indicating that problems can persist, even as the number of people involved in the naming and giving process has decreased (compared to tradition and the past). As a matter of fact, a significant portion of the identified material clearly shows how much individual preferences and decisions dominate in naming and name changing. The fact that those who are not satisfied with their name apply to the courts are also frequently covered in the news. The point that draws attention in the news on this subject is that there are people who see some "traditional" names given as "old" names within the family tradition and apply to the judicial institutions to change them. Therefore, these reports clearly show the changes in naming preferences. The news largely confirms the trends, changes and concerns previously highlighted by researchers. In this respect, news as a data source has an important function in better understanding the current status of name preferences.

GİRİŞ

Kişi, yer, coğrafi oluşum ve nesnelere ad verilmesi, insanın çevresini anlamlandırma arayışının temel parçalarından biridir. Bu çaba aynı zamanda çevremizdeki varlıklara anlam ve mevcudiyet kazandırmak ve onlarla ilişki kurmakla ilgilidir. P. Bourdieu'nun sıkça kullanılan ifadesiyle, bir kişiyi, yeri veya nesneyi adlandırmak onu var oluşa taşımak, tanımak ve bir anlamda varlığını onaylayıp kabul etmektir (1997: 24). Bu açıdan, kişileri ve yerleri adlandırma çabalarını biçimlendirip değiştiren faktör ve dinamikleri tanımak önemlidir. Adların araştırılması, hakkımızda söyledikleri ve dünyayı paylaştığımız insanlara dair taşıdıkları anlamlar bakımından gereklidir. Çocuklara, hayvanlara veya yaşanan yere ilişkin isim tercihleri birey ve topluluklar için önemli anlam, deneyim, hatıra, çağrışım ve simgeleri barındırır. Adbilimde; kişi ve yer adlarının yanında çeşitli alanlarda ad verme geleneği, değişmeler, alışkanlıklar, farklılık ve ortaklıklar etimolojik kökene veya sosyal, kültürel, ekonomik gelişmelere odaklı biçimde incelenir. Bu alandaki araştırmaların önemli bölümü yer ve kişi adlarına yoğunlaşır. Konuyla ilgili Türkiye'de şimdiye kadarki ilk ve tek büyük organizasyonun 1984'te düzenlenmiş Türk Yer Adları Sempozyumu olması ve hazırlanan tezlerin konuları, Türkiye'de yer adlarıyla ilgili çalışmaların çoğunlukta olduğunu gösterir. Özellikle Türk dili ve edebiyatı ve halk bilimi disiplinlerinde Besim Atalay, M. Şakir Ülkütaşır, Abdulkadir İnan, Z. Fahri Fındıkoğlu, Ahmet Caferoğlu gibi erken dönemde; Sedat Veyis Örnek, Pertev Naili Boratav, M. Türker Acaroğlu, Tuncer Gülensoy ve Saim Sakaoğlu gibi daha yakın dönemde ve Yılmaz Kurt ve İbrahim Şahin gibi son yıllarda

önemli eserler ortaya koymuş araştırmacılardan ilhamla üretilmiş pek çok adbilim çalışması vardır. Bu çalışmalarda; Türk kişi adlarının kullanımı vurgulanmış, Orta Asya ve Balkanlar'da kişi ve yer adları üzerinden Türk varlığının izleri sürülmüş, Soyadı Kanunu'nun uygulanmasına dair hususlar gündeme getirilmiş, halk hikâyeleri ve destanlarda ad verme uygulamaları irdelenmiş, vilayetler bazında yer adlarının dökümü çıkarılmış, efsanelerin yer adlarına etkisi incelenmiş ve çalışmalardaki sınıflandırma, terim ve yöntem problemleri gündeme getirilmiştir.

Adbilimin başlıca iki dalından biri olan kişi adbilimi (antroponimi) Ş. Aktay ve S. Aktay'ın belirttiği üzere, kişi adlarını tarihî, toplumsal, kültürel özellikleri; bu adların kökeni, değişimi, fonksiyonu ve temsil özellikleri gibi açılardan inceleyip analiz eder. Adlar, soyadları, takma adlar, unvanlar, göbek adları ve sülale adlarının (2021, 34) yanı sıra lakaplarla (Keskin, 2020) da ilgilenen kişi adbilimi, adların karakteri etkilediğine inanılan yönlerine ek olarak ad vermenin arka planındaki motivasyon, deneyim, inanç ve çeşitli sosyal, kültürel, siyasi, ekonomik faktörleri tespit edip yorumlar. Kişi adbilimi araştırmaları çoğunlukla edebiyat, dilbilim, tarih, coğrafya, sosyoloji gibi disiplinlerle ilişki içinde yürütülse de son yıllarda konunun toplumsal bellek, ideoloji ve medya ilgili boyutları da araştırmacıların ilgisini çekmektedir. Nitekim güncel araştırmalarda toplumsal bellek ve ideolojinin ad verme geleneğindeki yansımaları analiz edilmiş (Çakır, 2018), popüler kültürün isim vermeye etkisi gündeme getirilmiş (Yegin, 2020), dizilerin kişi adı verme tercihlerini nasıl etkilediği ortaya konmuş (Köse, 2014), geleneksel medyanın ad vermeye etkisi ve ad vermenin sosyal medya uygulamalarına ve sanal mizaha nasıl yansıdığı incelenmiştir (Kızıloğlu, 2021).

Bu çalışmalar, ad verme geleneğinin internet ortamında, dizilerde ve sosyal medyada nasıl değiştiğini irdelemekle birlikte, bu konu kişilere ad verme veya değiştirmeye ilgili haberlere odaklı biçimde değerlendirilmemiştir. Konunun medyadaki haberlere odaklı şekilde gündeme getirilmesi; kişilere ad vermeye ilgili tercih ve davranışlardaki değişikliğin dijital ortamlar, sosyal medya, dizi ve filmler üzerinden takibi ve yorumlanması kadar önemlidir. Çünkü haberler, kişilere ad verme geleneğinin sosyal medyaya veya diğer platformlara yansımalarıyla ilgili bilgi ve tutumları içermektedir. Ek olarak, haber niteliği taşıdığı ve kamuyu ilgilendirdiği düşünülen gelişmeler, ad vermede değişikliklerin yönü ve niteliğine dair farklı bir bakış geliştirme imkânı sunar. Nitekim, S. V. Örnek'in eserinde (2014: 206-213), adı belirleyen faktörlerin gazete haberlerinden örneklerle sunulması da bu bakışı desteklemektedir. Dolayısıyla bu çalışma, bazı medya kuruluşlarının internet sitelerindeki haberlerde tespit edilen ad verme veya mevcut adı değiştirme gerekçelerini öne çıkararak, ad vermeye veya değiştirmeye yönelik tercihleri ve bunların nedenlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, medyadaki haberler odağında kişi adlarındaki değişim ve kuşaklar arası değişimin gelenekle çatışma doğurup doğurmadığı da ortaya konacaktır. Haber merkezlerinin internet adreslerindeki tarama sonucu elde edilen örnekler içerik analiziyle yorumlanmış ve medyadaki haberlerde kişi adlarının verilmesi veya değiştirilmesine dair hususların nasıl gündeme geldiği değerlendirilmiştir. Bu makaledeki örnek ve yorumlar yalnızca asıl adlara (ön ad, öz ad, verilen ad) odaklı olduğu için soyadı, unvan, lakap, göbek adı, sülale adı gibi kişi adbiliminin çeşitli kategorileri ve bunlarla ilişkili haberler çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur.

1. Kişilere Ad Verme Geleneği ve Medya: Kaynaklar ve Güncel Durum

Walter J. Ong'un "ikincil sözlü kültür" terimiyle ortaya koyduğu bakıştan ilhamla, Türkiye'de halk bilimciler tarafından pek çok çalışma üretilmiş ve halk biliminin araştırma konularını dijital kültürle ilişkilendirme dikkati gelişmiştir. S. Gürçayır'ın beden folklorunu sanal dünyayla ilişkilendirdiği makalesi (2009) ve netnografik yöntemi kullanarak ürettiği yazısı (2014), N. Özdemir'in sözlü kültürün internetteki varlığını değerlendirdiği eseri (2012) ve Ö. Çobanoğlu'nun, toplumu ve kültürü yansıtan bir kaynak olarak internet folklorunu halk bilimcilerin gündemine taşıdığı yazısı (2017) bu anlamda üretilmiş ilk yazılar arasındadır. Bunların dışında, halk bilimcileri dijital kültür, netlore, netnografi ve sanal toplum gibi kavramlarla tanıştıran makale çevirileri (Oğuz vd. 2018), halk biliminde konuyla ilgili belli bir birikimin bulunduğunu gösterir.

Yukarıda anılan çalışmalar halk bilimi alanında kayda değer bir deneyimi yansıtsa da adbilim özelinde güçlü bir dikkatin bulunduğunu söylemek mümkün değildir. Konuya ad verme geleneğinin medya ve internetle ilişkisi odağında eğilen az sayıdaki araştırmacı arasında A. Köse, E. Çakır ve M. Kızıloğlu'nun çalışmaları öne çıkmaktadır. Köse, toplumsal beğeni kalıplarını şekillendiren bir araç olarak televizyonun kişilere ad verme tercihlerini diziler aracılığıyla nasıl etkilediğini önce popülerlik kazanıp sonra kullanımdan düşen adları ortaya koyarak göstermiştir. Adların günümüzde toplumsal kabul ve geleneği yansıtacak biçimlerde değil, daha ziyade bireysel tercih, beğeni ve çeşitli kaynaklardan doğan modalara dayalı biçimde verildiğini tespit etmiştir (2014: 292-294). Çakır ise kişilere Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han'ın adının verilmesinin ideolojik bir imgelem oluşturup oluşturmadığını incelerken Twitter ve Ekşisözlük gibi elektronik kaynaklara da başvurmuş ve çocuklarına bu adı koyan veya çevresindekilere bu adı öneren insanların tutum, fikir ve deneyimlerini analiz etmiştir (2018: 43-44). Öte yandan Kızıloğlu, televizyonun ve günümüzde ise daha ziyade sosyal medya uygulamalarının "dijital ad vericiler" olarak

öne çıktığını vurgulamış ve Facebook, Onedio gibi çeşitli internet sitelerinden elde ettiği örneklerin yardımıyla ad vermedeki geleneksel uygulamaların nasıl değiştiğini ortaya koymuştur (2021). Halk biliminin araştırma konularını internetteki kaynaklardan hareketle üretilmiş özgün yaklaşımlarla güçlendiren bu çalışmalar adbilim çalışmalarında internetin kaynak olarak büyük bir potansiyeli barındırdığını gösterir. Ayrıca, bu eserler kültürel değişmeyi özgün açılardan değerlendirmeyi amaçlayan çalışmalar için internetin kaçınılmaz bir kaynak olduğunu teyit eder.

2. Bulgular

İnternette ad verme ve ad değişikliği ilgili haberlerin taranması sonucunda konuyla ilgili haberlere rastlanmıştır. Tespit edilen malzeme, ad verme ve ad değişikliği ilgili hususların ilgi çektiğini ve bununla bağlantılı olarak medya organlarının tutum, fikir ve tercihleri değiştirme potansiyelinin azımsanmaması gerektiğini gösterir. Bunun dışında, haberlerdeki örnekler adın kişiyle uyumunu (ismiyle müsemma) yansıtmamaktadır. Ad verme veya değiştirme tercihleri artık çekirdek aile içinde veya bireysel eğilimlerle şekillendiği için medyaya yansıyan haberlerde ad verme ile toplumsal kabul arasında bir ilişkiye de rastlanmamıştır. Ek olarak; dinî inanç, sözlü anlatıma dayalı kaynaklar (destan, efsane vb.), mitoloji, yatırımlar ve ziyaretlerle ilgili adlar, yaşatıcı güçlerle ilgili adlar, doğum zamanına ve yerine göre ad verilmesi, bölgelere özgü adlar gibi Türk ad verme geleneğinin temel parçalarının da haberlere konu olmadığı görülmüştür. Başka bir deyişle, Örnek'in "İnsanın toplumsal ve bireysel kişiliğinin yanı sıra büyüsel ve gizemsel gücünü de belirten bir simge" olduğunu söylediği adın (2014: 205) tanımında yer verilen "büyüsel ve gizemsel güç" taşıma niteliği, haberlere konu olan adların verilmesi veya değiştirilmesinde söz konusu değildir. Bu bakımdan, haberlerin geleneğin çizgisi dışındaki tercihleri barındırdığı ve bu nedenle değişimi takip etmeye imkân tanıdığı söylenmelidir.

Ad verme veya ad değişikliği ile ilgili haberleri konu bakımından pek çok kategoriye ayırmak mümkündür. İnternette karşılaşılan haberlerin "bir şeye/birine kızıp ad değiştirenler", "dizilerden etkilenerek ad verenler", "siyasetçi, lider ve futbolcuların adlarını verenler", "alay nedeniyle adını değiştirenler", "yargı kararlarına konu olan ad değişiklikleri", "ad verme anlaşmazlıklarından doğan cinayetler", "komik adlar", "yanlışlıkla konan adın değiştirilmesi", "yıllara göre en çok tercih edilen adlar", "yalan haber" ve "ailelerin koymaktan kaçınması gereken adlar" gibi konu başlıklarında ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Bu başlıklardan bazılarının, Örnek'in "adı belirleyen etmenler" tasnifindeki "Modayla ve Kültür Değişmeleriyle İlgili Adlar" kategorisinin içine girdiği (2014: 216-218) ve dolayısıyla, konuya uzun süre önce bir sınıflandırma önerisinin içinde dikkat çekildiği vurgulanmalıdır. Yukarıda sayılan başlıkların bazılarında sadece bir veya birkaç haber bulunabilmişken bazılarında ise çok daha fazla sayıda içerikle karşılaşılmıştır. Ad verme veya değiştirme gerekçelerine göre farklı başlıklara dağılan pek çok habere değinilecek olmakla birlikte, haberlerde özellikle siyaset, futbol, yargı kararları ve dizileri ad vermeyle ilişkili sunan içeriklerin öne çıktığı vurgulanmalıdır. Dolayısıyla, örneklerin temsil düzeyini ve çalışmanın sınırlarını göz önünde bulundurarak, makalede daha ziyade bu alanlardaki örneklerin incelenmesine ağırlık verilmiştir. Çalışmanın bulguları, haberlerden tespit edilen verilere göre altı başlık altında incelenmiştir:

- Az Rastlanan Konular: Kuşak Çatışması, Alay, Mizah ve Cinayet
- Dizilerin Ad Verme Tercihlerine Etkisi
- Kaçınılması İstenen ve En Çok Verilen Adlar
- Moda Adlar: Siyasetçi, Lider ve Futbolcular
- Yargıya Taşınan Ad Değişiklikleri
- Magazine Yansıyan Ünlülerin Çocuklarına Verilen Adlar

a. Az Rastlanan Konular: Kuşak Çatışması, Alay, Mizah ve Cinayet

Tarama neticesinde, bazı konulardaki ad verme veya ad değişikliklerinin haberlerde görece daha az yer bulduğu görülmüştür. Söz konusu durum, bu kategoriye giren adlandırma tercihlerinin, haber metinlerinde çok daha fazla karşılaşılan diğer konulardan daha az önemli olduğu anlamına gelmemelidir. Çünkü, görüleceği üzere buradaki haberler de ad değiştirme gerekçelerinin güncel durumuna dair önemli veriler sunmakta ve araştırmaların güncel gelişme ve sorunlarla bağlantılı yürütülmesinin önemini göstermektedir.

Haber örnekleri, bir şeye veya birine kızarak adını değiştiren insanların ilgi çekici hikâyelerini barındırmaktadır. Örneğin Zonguldak Ereğli'de 2017 yılına ait bir haberde, Satılmış Araç adlı şahsın, "Benim ismimi doğru koymamışsın, benim çocuklarıma ismine karışma" demesi ve karşılığında babasının "Senden adam olmaz" demesi üzerine, mahkeme kararıyla adını "Adam" olarak değiştirdiği aktarılmıştır [URL 1]. Bu durum, kuşaklar arası çatışmanın açık bir örneği olarak da görülebilir. Ayrıca, anılan kişinin yaşadığı çevrede nüfusa kayıtlı adı olan

Satılmış olarak değil “Adam” olarak tanındığı ve nüfus memurunun itirazına rağmen, bu yöndeki şahitliklerin ardından mahkemenin yeni adı onayladığı belirtilmiştir. Sosyal ilişkilerde kişinin resmî adının değil, diğer adın yaygın oluşu işlev açısından lakaplara benzerken, mahkemedeki tanıkların ifadelerinin ardından “Adam” adının kabul edilmesi ad verme geleneklerinin yazılı hukuku nasıl etkilediğini gösterir. Ayrıca, anılan kişinin [soyadının Araç olmasının da etkisiyle] Satılmış adından memnun olmayışı, gelecekte yaşatıcı güçle ilgili en bilinen isimlerden olan bu adın ardındaki çağrışım, inanç ve deneyimin günümüzde oldukça zayıfladığını; Satılmış adının bugünkü anlam ve çağrışımlarının olumsuz olduğunu teyit etmektedir. Bu örneğe ek olarak, İsrail devletinin yürüttüğü politikalarından duyduğu rahatsızlığın neticesinde adını “İsrafil” olarak değiştiren [URL 2] bir kişi, siyasetteki uluslararası gelişmelerin ad verme tercihleri üzerindeki etkisine uygun bir örnektir. Bu örnek aynı zamanda zıtlık üzerinden kurulan mizahı yansıtmaktadır.

Dalga geçme, alay nedeniyle adını değiştirenlerin hikâyeleri de medyadaki haberlere konu olmuştur. Örneğin Marmaris’te bir kişi, 1988’de yayımlanan komedi dizisi Uzun Zekiye’den hareketle çocukluk yıllarından beri “Uzun Zekiye” diye alay edilmesinden duyduğu rahatsızlık nedeniyle çocukluktan beri Zeynep adını kullandığını belirtmiş ve 2015 yılında mahkemeye başvurarak bu adı almıştır [URL 3]. Söz konusu örnek, alay edilen isimlerle ilgili haberlerin, Türk sinemasının kaynaklık ettiği ve günümüzde insanların çocuklara vermekten kaçındığı kötü veya komik şöhretli adlardan Şaban, Coşkun ve Yosma gibi isimlerle sınırlı olmadığını gösterir. Ayrıca, bu durum bir metin olarak adın anlamının, başka bir metni ifade eden dizi tarafından şekillendirilmesi anlamında metinlerarasılık arz etmektedir.

Öte yandan, ad koymayla ilgili hususların medyaya sadece olumlu anlamda ilginç yönleriyle yansımada, konunun şiddet ve ölüme kadar giden trajik boyutlarıyla da paylaşıldığı tespit edilmiştir. Osmaniye’de 2017 yılında anne ile baba arasında bir bebeğe ad koyma anlaşmazlığının tetiklediği gerilim nedeniyle iki aile arasında büyüyen tartışmanın, bir kişinin ölümü ve bebek ile annenin sığınma evine yerleştirilmesiyle sonuçlandığı görülmüştür. Habere göre, babanın Eymen, annenin ise Hüseyin adını vermek istediği bebeğe nüfus müdürlüğünde iki ad birlikte değil, sadece Eymen adı verilmiştir. Bunu üzerine annenin “Onurumla oynadın” demesiyle kavga çıktığı iddia edilmiştir [URL 4]. Kavganın bir boyutunda, ad verme tercihinin gelenekteki gibi bir uzlaşmaya dayanmaması bulunabilir. 2019 yılına ait diğer örnek ise doğum yapan kadının kız kardeşinin, iki ailenin isim teklifleri karşısında “kararı anne ve babanın vermesi gerektiği” yönündeki çıkışı nedeniyle gördüğü tepki neticesinde evin balkonundan atlayarak vefat etmesiyle ilgilidir [URL 5]. Yaşanan durum, ad verme kararını birey olarak anne ve babaya bırakma önerisinin intihar niteliğinde aşırı uçtaki bir eylemle sonuçlandığını göstermekte ve önceki haber çerçevesinde üretilen değerlendirmenin geçerliliğini güçlendirmektedir. Ad değiştirmeyle ilgili dolaşıma giren hikâyelerin her zaman doğruyu yansıtmadığını gösteren örnekler de rastlanmıştır. Örneğin, 2016 yılına ait bir haber, Adana’da yaşayan Kenan Durakoğlu’nun, adını “15 Temmuz Şehitleri Kenan” olarak değiştirmek için mahkemeye başvurduğu yönündeki bilgilerin [mahkemenin açıklamasıyla] doğru olmadığını anlaşılmasıyla ilgilidir [URL 6]. Twitter’da “15 Temmuz Şehitleri Kenan” araması sonucunda çıkan ve 13-14 Aralık 2016 tarihlerinde onlarca kullanıcı tarafından paylaşıldığı görülen sahte dava dilekçesinin kısa sürede yayıldığı ve mahkemenin açıklama yaparak böyle bir başvurunun olmadığını ve böyle bir adı almanın imkânsız olduğunu söylemek zorunda kaldığı anlaşılmıştır. Bu durum, M. Duman’ın yalan haberlerle ilgili çalışmasını akla getirmiştir. Duman makalesinde, sosyal medyada dolaşıma giren ve gerçeklik iddiası taşıyan bilgiler arasında, kasıtlı şekilde okuyucuyu yanlış yönlendiren yalan haberlerin de bulunduğunu söyler (2019: 972). Yazarın uluslararası literatüre atıfla sunduğu tarif ve sınıflandırmalar, yukarıdaki haberin “mizah içerikli yalan haber” olarak görülebileceğini gösterir. Dolayısıyla, bu tür bir ad tercihinin yalan haber olarak kısa sürede yayılması ve haberlere yansımaları, kamuoyunun ilgisini çekmek için adların anlam, çağrışım ve simgesel gücünden faydalandığını ima eder.

b. Dizilerin Ad Verme Tercihlerine Etkisi

Ad verme veya ad değişikliğiyle ilgili haberlerde dizi karakterlerinin adlarını konu alan içeriklerin daha fazla yer bulduğu görülmüştür. Kişilere ad verme kültüründeki değişime yön veren dizilerin, insanların ad verme eğilimlerini nasıl etkilediği 2000-2012 arasında yayınlanan diziler üzerinden daha önce araştırılmış (Köse, 2014) ancak dizilerin ad verme tercihlerine etkisini gündeme taşıyan haberler incelenmemiştir. Elbette, konuyla ilgili bütün haberlerin görülmesi ve değerlendirilmesi yazının kapsamı ve temel amacı bakımından mümkün ve gerekli değildir. Bununla birlikte, tespit edilen haberler yeterli düzeyde fikir sahibi olunmasına yetecek düzeydedir. 2022 yılında çıkan bir haberde, yengesinin kanser tedavisi için biriktirilen 300.000 TL’yi çaldığı ve oyuncu olmak için harcadığı belirtilen Ömer adlı şahsın, Ezel dizisindeki karakterden etkilendiği için adını ve soyadını Ezel Bayraktar olarak değiştirdiği aktarılmıştır [URL 7]. Dizilerin ad tercihlerine etkisini gündeme taşıyan ve metinden ziyade ardışık fotoğraf galerisi şeklinde paylaşılan 2023’e ait bir başka haberde ise Kurtlar Vadisi, Kıralk Aşk, Çukur, Sıla, Diriliş Ertuğrul gibi dizilerin yayınlandıkları yıl ve isim listelerinin üst sıralarına yerleştirdikleri adlar sunulmuştur [URL 8]. “Bu İsimleri

Dizilerden “Öğrendik” başlıklı haber ise 1934’te Soyadı Kanunu’nun ilanından sonra insanlara soyadı seçiminde kılavuzluk etmesi için hazırlanan gazete eklerini, dergileri ve kitapları (ör. Besim Atalay’ın Türk Adları eseri) hatırlatmaktadır. Bu haberin “Bebeğinize ne isim vereceğinizi düşünüyorsanız dizilerdeki karakterlerden ilham alabilirsiniz.” notuyla paylaşıldığı dikkat çekmektedir [URL 9]. Dolayısıyla bazı haberlerin bu anlamda kılavuzluk işleviyle dolaşıma sokulduğu söylenebilir. Haberler, sadece Türk dizilerinin değil yurt dışındaki dizilerin de ad verme tercihlerini etkilediğini gösteren örnekleri içerir. Örneğin, Diyarbakır’da 2022 yılına ait “Diziden Etkilendi, Çocuğuna İsmi Verdi... Diyarbakırlı Ragnar!” başlıklı haberde, Vikingler dizisinden etkilenerek, oğluna annenin bilgisi ve rızası dışında Ragnar adını veren bir babanın hikâyesi paylaşılmıştır. “Bir Viking hayranıydım. Viking ailesi olarak Türkiye’de bir ilk olduğumu düşünüyorum.” diyen babanın eşi ise kimliği gördüğünde çok şaşırıldığını ve oğluna, baştan beri düşündükleri Rüzgâr adıyla hitap edeceğini söylemiştir [URL 10]. Bu haber, yabancı dizilerin ad verme tercihlerindeki etkisini gösterdiği gibi, ad verme davranışının ne ölçüde bireyselleştiğini ve ad verme sürecinde bazen çekirdek aile içinde eşler arasında bile istişare ve rızanın olmadığını göstermiştir. Ayrıca, ismin anlamından ziyade temsil ettiği inanan karakter ve hayranlık nedeniyle tercih edildiği anlaşılmıştır. Bu açıdan, araştırmacılar arasında konuyla ilgili dikkatin henüz pek olgunlaşmadığı 2007 yılındaki bir haber [URL 11] dikkat çekicidir. Haberde, dizilerin etkisiyle isim verme davranışının eğitim düzeyi düşük kimselerde daha fazla görüldüğü söylenmiştir. Ailelerin ismin anlamına değil model aldıkları kahramanın zengin, yakışıklı, karizmatik olup olmamasına ve karakterine baktıklarının söylenmesi de ad verme eğilimlerini anlamaya katkı sağlamaktadır.

Medyanın ad verme tercihlerini şekillendirmesi bakımından, konuyu iletişim bilimlerinde kullanılan “gündem belirleme” kavramıyla birlikte düşünmek mümkündür. Yüksel’e göre, medyanın insanlar üzerindeki etkisini açıklamaya yönelik bu kavram, medyanın önemli gördüğü veya öncelik verdiği konuların insanların zihninde de aynı önem veya önceliğe sahip olmasını açıklar. Bu çerçevede iletişimin etkisi, “herhangi bir şey hakkında bir şeyler duymak veya o şeyden haberdar olmak” şeklinde tanımlanır. “Gündem” kavramı ise “zamanın belirli bir noktasında önemlilik sırasına göre dizilmiş konu ya da olayların listesi” olarak tarif edilir (2007: 577-578). O hâlde, Türk medyasında ad vermeye ilgili güçlü bir gündem bulunmasa da özellikle dizilerin etkisine ilişkin haberlerin, ad verme konusunda toplumu haberdar ederek tercihleri etkilediği söylenebilir.

c. Kaçınılması İstenen ve En Çok Verilen Adlar

Bazı haberlerin, okuyucuyu “kaçınılması istenen” adlar hakkında bilgilendirmek amacıyla hazırlandığı görülmüştür. Haberlerin, çoğunluğun tercihlerini paylaşarak bir yandan “geleneksel” addedilen isimlerin istikrarına destek olduğu, öte yandan da (listeye ilk sıralardan hızla giren adlar vasıtasıyla) yeni eğilimlerin güçlenmesine katkı sağladığı anlaşılmıştır. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü’nün internet sitesinde yeni yılın ilk günlerinde bir önceki yılın en çok tercih edilen adları paylaşılmakta ve haber siteleri bu kaynaktaki bilgileri sayfalarına taşımaktadır. Çocuklara konması istenmeyen adlara dair haberlerin, Kur’an-ı Kerim’le ilişkilendirilen adlarla ilgili olduğu anlaşılmıştır. Pek çok aile, Kur’an-ı Kerim’de geçen Sanem, Aleyna gibi adları çocuklarına koymaktadır. 2012 yılına ait “Çocuklarınıza İsim Koyarken Dikkat” başlıklı bir habere göre, Samsun Müftüsü Hayrettin Öztürk, Sanem’in “put”, Aleyna’nın “üstümüze bela, sıkıntı”, Kezban’ın “yalancı”, Hüreyre’nin ise “kedicik” anlamına geldiğini; Türk mitolojisinde “Tanrı” anlamına gelen Kayra’nın da çocuğa ad olarak verilmemesi gerektiğini söylemiştir. Ayrıca, adların anlamlarına dikkat edilmediğini savunan Öztürk, aileleri araştırmaya ve seçici olmaya davet ederek Kur’an-ı Kerim’de geçen her kelimenin ad olarak verilemeyeceğini belirtmiştir [URL 12]. Ertesi gün çıkan “Diyanet İşleri Başkanı’ndan Sert Cevap” başlıklı haberde, müftünün bu sözleri dönemin Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez tarafından eleştirilmiş ve Başkan, kastını aşan ciddi bir yanlış anlama ile karşı karşıya olduğunu söylemiştir. Görmez, bu adların her birinin topluma ve tarihe mal olduğunu, bu adları satır aralarından çıkarılan manalar ile zorlama biçimde yorumlamanın yanlış olduğunu belirtmiştir [URL 13]. Müftünün görüşlerinin TRT dâhil pek çok haber sitesinde paylaşılması, kaçınılması istenen adlara dair içeriklerin medyada ilgi uyandırdığını göstermektedir. Ayrıca, Diyanet İşleri Başkanı’nın bu demece hızlı tepki vermesi, haberlerin insanların ad verme tercihlerini etkileme potansiyelinin bilindiğini ve İslam’la ilişkili adların verilmesi konusunda doğabilecek tereddüt ve yanlış anlamaların ciddiye alındığını göstermektedir. Nitekim 2018’e ait bir haberde, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın hazırladığı Cuma hutbesinde, Hz. Muhammed’in İslam inancıyla bağdaşmayan adları değiştirmesine gönderme yapılarak, anne babalardan çocuklarına güzel isimler vermelerinin istendiği belirtilmiştir [URL 14]. Ancak, Samsun müftüsünün demecindeki mesajı yeni isimlerle genişleterek tekrar eden bir habere 2023’te rastlanması [URL 15], konunun problemleriyle haberlerde tekrar yer bulabildiğini gösterir. Kısacası, kaçınılması istenen kişi adlarıyla ilgili haberler, konunun tamamen İslamiyet çerçevesinde gündeme geldiğini ifade eder. Bununla birlikte, Türkçe olmayan veya Türk kültüründe yeri olmadığı düşünülen adların ise bu tür haber başlıklarında yer bulmadığı anlaşılmıştır.

Öte yandan, bir önceki yılın en çok verilen adlarına dair haberlerin de oldukça fazla olduğu ancak bu haberlerin

içeriğinin hemen her haber sitesinde aynı olduğu ve popüler adların listesini sunmaktan öteye geçmediği görülmüştür. Bununla birlikte, bu tür haberler Nüfus Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü sayfasında yılın ilk günlerinde paylaşılan ancak toplumun dikkatine gelmesi zor olan ad verme eğilimlerini insanlara tanıtmakta ve bu yolla, “geleneksel” kabul edilen adların yeni kuşaklardaki istikrarına destek olmaktadır. Ayrıca, bu haberler okuyucuların ad verme eğilimlerindeki değişimi görmelerini ve ülke genelinde en çok tercih edilen adları bilmelerini sağlamaktadır. Örneğin, bu haberler son yıllarda erkeklerde ilk sırada Alparslan olmak üzere Göktuğ, Ömer Asaf, Eymen, Aras; kızlarda ise Zeynep başta olmak üzere Defne, Asel, Zümra, Asya adlarının en çok verilen isimler arasında olduğunu göstermektedir [URL 16]. Özellikle Alparslan adının yükselişini işleyen haberler dikkat çekmiştir [URL 17]. Bu adın zirveye çıkışı, 2010’lu yılların başından itibaren Türkiye’de bir sembol olarak güçlenen Malazgirt Savaşı vurgusuyla ve TRT’de yayınlanan Diriliş Ertuğrul ve Alparslan: Büyük Selçuklu dizileriyle doğrudan ilişkilendirilebilir. 2022’de Alparslan’ın ardından ikinci sıraya yerleşen Göktuğ adını da yine doğrudan Diriliş Ertuğrul ile bağlantılı görmek gerekir. Bu haberler; Ahmet, Mehmet, Mustafa, Ayşe, Emine, Fatma gibi “en çok verilen adlar” listesinin ilk üç sırasına yazılmasına herkesin alıştığı adların özellikle son beş yıldır aynı oranda tercih edilmediğini gösterir. Nitekim D. Gürpınar, Mehmet adının 2002’ye kadar tartışmasız en çok verilen erkek adı olduğunu ancak 2018’den itibaren ilk 10 isim içinde bile yer almadığını belirtmiştir (2021: 495). Dolayısıyla, haberler ad verme tercihlerindeki değişimin boyutu hakkında fikir vermektedir.

d. Moda Adlar: Siyasetçi, Lider ve Futbolcular

Mesleğiyle, makamıyla, şöhretiyle, karizmasıyla veya dünya görüşüyle toplumu etkileme gücüne sahip ve hâliyle medyada görünürlüğü yüksek olan kişiler pek çok konuda olduğu gibi ad verme tercihlerinde de insanları etkilemektedir. Yapılan taramada siyasetçi, lider ve futbolcuların adlarının, ismini değiştiren veya çocuğuna isim veren kişilerle ilgili haberlerde sıkça yer aldığı görülmüştür. Gürpınar’ın belirttiği gibi; televizyon kanalları, gazeteler, magazin içerikli dergiler ve radyo ulusal düzeyde bir popüler beğenin ortak paylaşımını ve bu paylaşımından doğan duygusal ortaklığı inşa eder (2021: 359). Dolayısıyla, kitle iletişim araçları vasıtasıyla sunulan haberlerin ad verme tercihlerini etkilediği varsayılabilir.

İnternette dolaşıma giren haberler, yukarıda özetlenen durumu yansıtan pek çok örneği barındırmaktadır. Türkiye’de siyasetçilerin adlarının haberlere pek çok kez konu edildiği görülmüştür. Örneğin Afyon’da bir çift 2019 yılında doğan çocuklarına Milliyetçi Hareket Partisi Başkanı Devlet Bahçeli’nin ad ve soyadını asıl ad olarak vermiştir [URL 18]. Bir başka haberde ise Nevşehir’de bir çiftin, çok sevdikleri siyasetçilerin ve eşlerinin adlarını çocuklarına verdiği belirtilmiştir. Bu çift, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’dan esinlenerek ilk çocuklarına Recep, ikinci oğullarına ise eski Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’den esinlenip Abdullah adını koymuş; kız olan üçüncü çocuklarına ise bu iki devlet adamının eşlerinin adlarından hareketle Emine Gül adını vermişlerdir. Çocukların babası, onlara her seslendiklerinde, isimlerini verdikleri değerli büyüklerin akıllarına geldiğini söylemiştir. [URL 19]. Bu durum, Ü. Y. Yeşildal’ın belirttiği gibi (2018: 55), atalar kültüründeki “korku temelli saygı” çerçevesinde ailede saygı duyulan büyüklerin adlarının veya tarihe geçmiş hükümdar, komutan, liderlerin adlarının çocuklara verilmesini çağrıştırmaktadır. Dolayısıyla, bu tür haberler, günümüzdeki ad verme tercihlerinde siyasetçilerin ve devlet adamlarının adlarını yaşatmaya yönelik bir eğilimin varlığını göstermektedir. Rastlanan haberler, Türkiye’deki siyaset gündeminin ve oy verme davranışlarının da ad verme tercihlerini şekillendirdiğini işaret etmektedir. Örneğin, 2017’de Diyarbakır’da bir çift, o yıl yapılacak referandumdan birkaç ay önce doğan çocuklarına “Evet” adını koymuştur. Baba, ileride bu isimden çocuğun olumsuz etkileneceğini düşünmediklerini ve bunun güzel bir hatıra olarak kalacağını belirtmiştir [URL 20]. Başka bir örnek, bu tür tercihlerin sadece Türk devlet adamı ve liderleriyle sınırlı olmadığını göstermiştir. Habere göre, Batman’da bir çift 2012’de doğan çocuklarına “Ernesto Cheguevara” adını vermiştir [URL 21]. Bununla birlikte C. Çelik, çocukların isimlerinden dolayı toplumsal ve gündelik ilişkilerde sorunlarla karşılaşabileceğini ve ailelerin bu tür durumlardan kaçınmak için belli bir ideolojinin sembolü olan isimleri çocuklarına vermekten kaçınabildiklerini söylemiştir (2007: 16). Nitekim, Çankırı’da 2015’te oğullarına Recep Tayyip adını veren bir çiftin altı yıl sonra mahkemeye başvurarak bu adı Aras olarak değiştirdiklerine dair bir habere rastlanmıştır [URL 22].

Çocuklarına özellikle yabancı futbolcuların adlarını veren ailelere ilişkin haberlerin çok daha fazla olduğu dikkat çekmiştir. Rastlanan örneklerin önemli bölümü çalışmaya dâhil edilmemiş olmakla birlikte; Diyarbakır’da Quaresma Azad [URL 23], Karabük’te Deniz Raul Ege [URL 24], Adıyaman’da Ali Umut Messi [URL 25] ve İstanbul’da Doruk Drogba [URL 26] adlarını çocuklarına veren ailelerin haberlerde kendilerine yer buldukları görülmüştür. Trabzon’da bir çiftin, ikizlerine “Bordo” ve “Mavi” adlarını vermesi de bu yöndeki tercihlerin farklı bir boyutudur [URL 27]. Bu durum, Çakır’ın ifade ettiği üzere fonetik uyumdan ziyade semantik uyumla ilgilidir (2019: 774). Futbolcu adlarının sıkça tercih edilmesi şaşırtıcı değildir çünkü İ. Başgöz, henüz 1976 yılında futbolcu adlarının köylerde dahi popüler olduğuna dair örnekler sunmuştur (1976: 169). Ayrıca, Gürpınar da 1950 ile 2003 arasında bu

konuyla ilgili pek çok örneği tespit ve analiz etmiştir (2021: 368-377). Yukarıda paylaşılan örnekleri ilginç kılan, siyasetçilerin adlarının verilmesinde öne çıktığı söylenebilecek saygı, minnet ve hayranlık duygusundan farklı olarak; futbolcu adlarının aileler tarafından “iyi talih ve parlak gelecek” temennisiyle tercih edildiğidir. Bu durum, haberlere yansıyan ad tercihlerinde iyi talih ve gelecek beklentisiyle esin kaynağı olarak futbolun ön planda olduğunu göstermektedir. Bu elbette Türkiye’de futbolun milyonlarca insan tarafından takip edilen ve (futbolcular için) ekonomik getirisi yüksek bir spor dalı olmasıyla doğrudan ilgilidir. Futbolun popülerliği, ad vermeye ilişkin haberlerde futbolcuların yüksek görünürlüğünü beraberinde getirmiştir.

e. Yargıya Taşınan Ad Değişiklikleri

Mahkeme, ad değişikliği konusunda başvurulması gereken tek yetkili mercidir. Bu bakımdan, yargıya taşınan ad değişiklikleriyle ilgili haberlerin incelenmesi ad verme tercihlerindeki değişimi anlamaya katkı sağlar. Haberler, çeşitli nedenlere dayanan ad değişikliklerine dair pek çok hikâyeyi barındırmaktadır. Tespit edilen haberlerde “eşler arası anlaşmazlıklar”, memnun olunmayan adın değiştirilmesi” ve “sinema ve medyanın etkisiyle kullanımı zayıflayan adlar” gibi konuların öne çıktığı görülmüştür.

Eşler arasındaki anlaşmazlıklarda, çocuğa konacak ad konusunda ayrılık yaşandığı veya çiftlerden birinin diğerinden habersiz işlem yaptığı gerekçesiyle konunun mahkemeye taşındığı görülmüştür. Örneğin, İstanbul’da 2016’da doğan çocuğuna ad verme konusunda kocasıyla anlaşmazlığa düşen bir annenin gizlice nüfus müdürlüğüne giderek bebeğe ad koyduğu belirtilmiştir. Bunun üzerine, mahkemeye başvuran kocanın açtığı ve Yargıtay’a kadar giden davada, çocuğun adını anne ve babanın birlikte koyması gerektiği; anlaşmazlık durumunda ise hâkimin müdahalesinin istenebileceği kararlaştırılmıştır [URL 28]. Emsal karar niteliğindeki bu gelişme, evlilik kurumu bünyesinde ad verici konumdaki bireylerin uzlaşmaya dayanmayan tercihlerine hukukun müdahale ettiğini gösterir. Bu durum, yakın bir geçmişe kadar geniş aile içinde istişare edilen bir konuyken, günümüzde çekirdek aile düzeyine kadar inen ad verme kararlarının, bu seviyede dahi problem teşkil edebildiğini teyit etmektedir.

Memnun olunmayan adın yargı yoluyla değiştirilmesine ilişkin gelişmelerin de medyada ilgi gördüğü anlaşılmıştır. İlk örneğine 2009 yılında rastlanan bu tür haberler, adların temsil ettiği anlama bakıştaki değişimi göstermektedir. “İsmi beğenmeyen mahkemeye koyuyor” başlıklı haberde, isim değişikliğinin kanun gereği ancak haklı sebeplere dayandırılarak talep edilebileceği belirtilmiştir. Ayrıca, “kişinin çevresinde başka adla tanınması”, “ismin çok uzun, anlaşılmaz, itici veya komik bulunması” gibi durumların mahkemede haklı gerekçe olarak görüldüğü söylenmiştir. Bu habere göre, değiştirilmek istenen isimler arasında çoğunlukla Abdulrezzak, Okşan, Satılmış ve İmdat gibi isimler bulunmaktadır. Haberde, ailelerin gelenek ve büyüğe saygı çerçevesinde çocuklarına anne, baba, büyük baba veya büyük anne adlarını vermesinin açılan dava sayısında etkili olduğu ifade edilmiştir. Ek olarak, çocukların ileride ismin “eski” olduğu gerekçesiyle onu beğenmeyip isim tashihi davası açmalarının da dava sayısındaki artışta bir diğer önemli faktör olduğu vurgulanmıştır [URL 29]. Bu durum, ad verme konusundaki kuşaklar arası çatışmanın haberlere de yansıdığına göstergesidir. Ad vermenin günümüzde kimi insanlar tarafından “gelenek” olarak değil “kişiyi bağlı haklar” veya “insan hakları” çerçevesinde düşünülmesi bu tür gelişmelerin sayısını çoğaltmaktadır. Bu da yine ad tercihlerinde bireysel fikir ve tutumların yükselişinin güçlenerek sürdüğünü ifade etmektedir. Bunun dışında, bazı adların kullanımdan düşmesi konusundaki endişelerin yargıya taşınması da haberlere konu olmuştur. Örneğin, Antalya’da 2013 yılında bir kişi Cumhuriyet Savcılığı’na suç duyurusunda bulunarak Türk sinemasında Kemal Sunal’ın oynadığı İnek Şaban karakteri yüzünden Şaban adının artık “aptal, seviyesiz ve patavatsız” sıfatlarının hepsini içine alan bir lakap hâline getirildiğini iddia etmiştir. “İnek Şaban’a Suç Duyurusu” başlıklı habere göre, şikâyetçi kişi Şaban adına karşı bilinçli bir itibarsızlaştırma, gözden düşürme ve aşağılama gayretinin olduğunu iddia etmiştir. Doğumu üç aylara denk geldiğinde çocuklarına memnuniyetle Recep, Şaban, Ramazan adlarını koyan ailelerin artık çocuklarına Şaban adını veremediğini ve benzer durumun Recep İvedik filmleri nedeniyle Recep ve Tatar Ramazan filmi nedeniyle Ramazan adları için de söz konusu olduğunu savunmuştur [URL 30]. Bu adlarla ilgili benzer bir şikâyet “Recep ve Şaban Yok Oluyor” başlıklı habere de konu olmuştur. Haberde Recep, Şaban ve Ramazan adlarının filmlerde kullanılması İslami bakış açısıyla eleştirilmiş, “isimlerle birlikte aylara hürmetin de yok olduğu” vurgulanmıştır [URL 31]. Bu iddiaların haberlere konu olması, sosyal ortamlardaki gündelik diyaloglarda gündeme gelebilen benzer rahatsızlıkların, resmî şikâyet girişimlerine konu oldukları andan itibaren haber değeri taşıyacak bir malzemeye dönüştüğünü göstermektedir. Nitekim, içeriğin ad verme tercihleriyle ilgili olduğuna dair herhangi bir ima taşımayan haber başlığının da bu çıkarımı destekleyecek şekilde, okuyucunun ilgisini çekecek biçimde düzenlendiği söylenebilir.

Türkiye’de ülke yönetimi ve millî iradeyle ilgili gelişmelerin de ad tercihlerini etkilediği ve bu yönüyle haberlere yansıdığı görülmüştür. Örneğin, 2016’daki darbe girişiminden kısa süre sonra Ankara’da Fethullah adlı bir memur, adını Ömer Faruk olarak değiştirmek için dava açmıştır [URL 32]. Yine aynı gelişmenin sonucu olarak, 63.000

ailenin çocuklarına Ömer Halis adını verdiği yönündeki haberlere rastlanmıştır [URL 33]. Bu çalışmanın kapsamında olmamakla birlikte, Soyadı Kanunu'nun yürürlüğe girdiği dönemde seçilen soyadlarından duyulan rahatsızlıkların neticesinde, benzer gelişmelerin soyadı tercihleri konusunda da yaşandığı ve haberlere yansıdığı görülmüştür. Başta Satılmış, Koyun, Aptal, Donsuz, Çakal ve Deli olmak üzere pek çok soyadının değiştirilmesi için mahkemeye gidildiği anlaşılmıştır [URL 34]. Geçmişe kıyasla ad değiştirme prosedürün kolaylaşmasının da kişi adı tercihlerindeki değişimi hızlandırdığı ve bu yönüyle konunun haberlere daha fazla yansıdığı söylenebilir. Görüldüğü gibi, haberler ad verme veya değiştirmeye yönelik tercihler konusunda önemli bir kaynak olma niteliği taşımaktadır.

f. Magazine Yansıyan Ünlülerin Çocuklarına Verilen Adlar

Meslekleri, hayat tarzları ve çeşitli konulardaki tercihleriyle magazin programlarına konu olan ünlülerin ad verme tercihleri de haberlere yansımaktadır. Ünlü kişinin popülerlik düzeyi ve özellikle genç nüfus içerisindeki takipçi sayısı, haberlerin sayısını ve dolaşım yoğunluğunu etkilemektedir. Ayrıca, verilen adın yapı, anlam ve çağrışım açısından ilgi çekme potansiyeline bağlı olarak, medya kuruluşlarının ürettiği haber sayısı artabilmektedir. Anne, baba ve çocuğun fotoğraflarına yer verilen ve genellikle resim galerisi biçiminde düzenlenmiş bu haberlerde daha ziyade şarkıcı, dizi oyuncusu, manken ve futbolcuların ad verme tercihlerine yer verildiği görülmüştür [URL 35]. Bu haberlerde rastlanan adlar, “geleneksel” addedilen çizginin dışında kalan ve görece az tercih edilseler de son yıllarda görünürlüğünü artıran Uzay, Arya, Derin, Türkü, Kuzey, Alin, Lara, Rüzgâr, Su, Maya, Toprak vb. adlardan oluşmaktadır. Ayrıca, bazı ünlülerin ad verme tercihlerinin kendi başına haber olarak yer aldığı örneklere de rastlanmıştır. Örneğin, oyuncu Kıvanç Tatlıtuğ ve eşi Başak Dizer 2022’de dünyaya gelen oğullarına “Kurt Efe” adını koymuş ve “öğretici, yol gösterici, tek eşli, aile kuran güçlü bir karakter olduğu gerekçesiyle” bu adı tercih ettiklerini açıklamışlardır [URL 36]. Fahriye Evcen ve Burak Özçivit çiftinin çocuklarına verdikleri “Karan” ve “Kerem” adlarının [URL 37] yanı sıra Nazlı ve Hacı Sabancı çiftinin koydukları “Arzu Alara” [URL 38] adı da magazin haberlerine yansımıştır. Bu tür gelişmelerin, halkın önemli bir bölümünü ilgilendirdiği düşünülerek pek çok haber sitesinin magazin bölümünde paylaşılmasının, halkın ad verme tercihlerini etkilediği ve yukarıda sayılan türden isimlerin kullanım sıklığını artırdığı varsayılabilir. Çünkü, ünlülerin giyim kuşam, yeme içme, sosyal yaşam konusundaki tercihlerinin milyonlarca insan tarafından takip edildiği ve benimsendiği bilinmektedir. Dolayısıyla bu haberler, magazin içeriklerinin de ad verme tercihlerini etkileyen faktörler arasında değerlendirilmesi gerektiğini gösterir.

SONUÇ

Bu inceleme, haberlerin kişi adları konusundaki güncel eğilim, tutum ve değişimleri anlamada önemli bir kaynak olduğunu göstermiştir. Çalışmada, bu tespitlerden hareketle üretilen yorum ve karşılaştırmalar ad verme tercihleriyle ilgili önceki araştırmaları büyük oranda desteklemektedir. Bu araştırma, ad verme ve değiştirmeye ilgili güncel değerlendirmelerin içerik ve bakış açısı yönünden zenginleşmesine de katkı sağlamıştır. Haberlerin taranması neticesinde ad verme konusu ile kuşak çatışmasını, alayı, mizahı ve cinayeti yan yana getiren haberlerin görece az sayıda olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte, az sayıda haberin konuyla ilgili önemli çıkarımlar üretmeye yetecek kadar veri barındırması ve meselenin sosyal problemlerle ilgili boyutlarını göstermesi dikkat çekmiştir. Dizilerin ad verme tercihlerine etkisi daha önce incelenmiş olmakla birlikte bu konu haber metinleri odağında incelenmemiştir. Haber sitelerinde, dizilerdeki karakterlerin adlarına dair içerikler bir çeşit “isim havuzu” gibi sunulmuş ve bu tip haberler, ailelerin ad verme kılavuzu gibi kullanmasına olanak sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Bu çerçevede, iletişim bilimlerinde kullanılan “gündem belirleme” kavramı, konuyu anlama bakımından faydalı görünmektedir. Çünkü, internet sitelerindeki haberlerin toplumu ad vermeyle ilgili gelişmeler konusunda bilgilendirerek tercihleri etkilediği varsayılabilir. Haberler, yabancı dizilerin ad verme tercihlerine etkisini de göstermiştir. Bu da konuyu da geniş çerçevede, kültürün küreselleşmesi bakımından anlamaya katkı sağlamaktadır. Dizilerin etkisini yansıtan haberler, ismin anlamından ziyade, temsil ettiği inanan karakter ve hayranlık nedeniyle tercih edildiğini göstermiştir.

Kaçınılması istenen ve en çok tercih edilen adlara ilişkin haberlerin de ilgi çekici yönleriyle öne çıktığı görülmüştür. Türkiye’de en çok verilen adlarla ilgili haberlerin yaygın tercihleri paylaşmak suretiyle hem “geleneksel” isimlerin istikrarına katkı sağladığı hem de yeni eğilimlerin güçlenmesine destek olduğu görülmüştür. Öte yandan, çocuklara verilmesine sıcak bakılmayan adlara ilişkin haberlerin ise tamamen İslamiyet ekseninde gündeme taşındığı tespit edilmiştir. Ancak Türkçe kökenli olmayan veya Türk kültürüne ait görülmeyen adların, kaçınılması istenen isimlerle ilgili haberlere konu olmaması dikkat çekmiştir. Bir diğer deyişle, kaçınılması istenen adlar İslam’a uygunlukla sınırlı bir çerçeve içinde haberlere yansımıştır. Siyasetçi, lider ve futbolcuların adlarının verilmesine ilişkin çok sayıda haber saptanmış ve bu haberlerde anılan profildeki kişilerin isimlerini hayranlık, sevgi ve sadakat göstergesi olarak yaşatmaya dönük bir eğilimin olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca haber metinleri, önceden olduğu gibi, günümüzde de Türk

siyaset gündeminin ad verme tercihlerini açık şekilde etkilediğini göstermiştir. Haberlerde, çocuklarına bilhassa yabancı futbolcuların adlarını koyan ailelere dair pek çok dikkat çekici içeriğe rastlanmıştır. Bu durumu kulağa “farklı” gelen, (Arapça ve Farsça dışında) başka bir dilden olduğu için diğerlerinden ayrılan, dolayısıyla çocuğu “biricik” kıldığı düşünülen adlar verme modasının futboldaki uzantısı olarak görmek mümkündür. Bu noktada ilginç ve siyasetçilerin adlarının verilmesine ilişkin örneklerden farklı olarak, ailelerin (çoğunlukla babaların) futbolcu adlarını saygı, minnet, hayranlık, sadakat gibi duyguların ötesinde “iyi talih ve gelecek” ümidiyle tercih ettiği söylenebilir. Yargıya taşınan ad değişiklikleriyle ilgili haberlerin ise üç grupta toplandığı tespit edilmiştir. Bu kategorideki haberler, ad verici konumdaki evli bireylerin uzlaşamadıkları durumlarda hukukun müdahalesinin geldiğini göstermiştir. Bu açıdan, gelenekte ad verme konusunda görece güçlü olan diyalog imkânının günümüzde bazı durumlarda ancak mahkeme yoluyla bulunabildiği görülmüştür. Bu durum, günümüzde genellikle çekirdek aile içinde verilen adların kimi zaman anlaşmazlık kaynağına dönüşebildiğini anlatır. Evlilik ilişkisi içinde bireysel karar alma ve uygulama yönündeki güçlü eğilimi ima eden bu durum, ad bulma ve verme sürecine dâhil olan insanların sayısının (eskiye kıyasla) düşmesine rağmen problemlerin sürebildiğini göstermiştir.

Çalışma kapsamında tespit edilen malzemenin önemli bölümü, ad verme ve değiştirmede bireysel tercih ve kararların ne kadar baskın olduğunu bariz biçimde göstermiştir. Adından memnun olmayanların mahkemelere başvurması da haberlerde sıkça işlenmiştir. Bu konudaki haberlerde dikkat çeken husus, aile geleneği içinde büyüklere saygı çerçevesinde konan adları “eski” ad olarak görüp bunları değiştirmek için yargı kurumlarına başvuran insanların olmasıdır. Dolayısıyla bu haberler, ad verme tercihlerindeki değişimleri açık biçimde göstermektedir. Geçmişle karşılaştırıldığında, ad değiştirme işlemlerinin kolaylaşması da ad tercihlerindeki değişimi etkilemiş ve konunun haberlere yansımaya sıklığını artırmış görünmektedir. Haberler, konuyla ilgilenen araştırmacıların daha önce altını çizdiği eğilim, değişim ve endişeleri büyük oranda teyit etmektedir. Bu bakımdan, veri kaynağı olarak haberler, kişi adı tercihlerinin günümüzdeki durumunu daha iyi anlamada önemli bir işleve sahiptir. Dolayısıyla, bu tür çalışmaların Türkiye ve yurt dışındaki güncel gelişmelerle ilişkisini güçlendirmek için, ad vermeyle ilgili tercih ve tutumları medya ve internetteki kaynaklar temelinde inceleyen, karşılaştırma odaklı, haberler dışındaki kaynakları (forum, blog, sosyal medya platformları vb.) da dikkate alan çalışmaların artması gerekmektedir.

Yazarların Katkı Düzeyleri: Birinci Yazar % 100.

Etik Komite Onayı: Çalışmada etik kurul iznine gerek yoktur.

Finansal Destek: Çalışmada finansal destek alınmamıştır

Çıkar Çatışması: Çalışmada potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKLAR

- AKTAY, Ş.; AKTAY, S. (2021). *Rus Adbilimi*. Ankara: Dorlion Yayınları.
- BAŞGÖZ, İ. (1976). “*İnsan Adları ve Toplum*”, Türk Dili 33, 164-170.
- BOURDIEU, P. (1997). *Televizyon Üzerine*. Çev. Turhan Ilgaz. İstanbul: YKY, 1997.
- ÇAKIR, E. (2018). “*Toplumsal Bellekte Ad Verme Geleneği ve İdeoloji: Satuk Buğra Han*”, Millî Folklor 119: 31-47.
- ÇAKIR, E. (2019). “*Kültürel Bellekte İkiz Çocuklara Ad Verme Geleneği*”, Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu Dil-Tarih-Coğrafya Tam Metin Kitabı. Ed. Fahri Temizyürek. Elazığ: Asos Yayınları, 768-777.
- ÇELİK, C. (2007). “*Bir Kimlik Beyanı Olarak İsimler: Kişi İsimlerine Sosyolojik Bir Yaklaşım*”, Sosyoloji Araştırmaları Dergisi 2: 5-21.
- ÇOBANOĞLU, Ö. (2019). “*Halkbiliminde Yeni Paradigmalar Bağlamında İnternet Folkloru*”, 9. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi -Genel Konular, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, 121-126.
- DUMAN, M. (2019). “*Geleneksellik-Gerçeklik İlişkisi Bağlamında Bilginin Niteliği ve Folklorde Yalan Haber-F*”, Folklor/Edebiyat 111: 971-984.
- GÜRÇAYIR, S. (2009). “*İnternet Çağının Hiyeroglifleri’ ya da Evrenselleşen Sanal Bedenler: Msn İfadeleri*”, Millî Folklor 83: 111-115.
- GÜRÇAYIR TEKE, S. (2014). “*Dönüşen Anneliğe Yönelik Netnografik Bir Analiz: Blogger Anneler*”, Millî Folklor 103: 32-47.
- GÜRPINAR, D. (2021). *Türkiye’de Özel İsimlerin Tarihi*. İstanbul: Telemak Kitap.
- KESKİN, A. (2020). *Türk Kültüründe Lakaplar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- KIZILOĞLU, M. (2021). “*Türklerin Ad Verme Kültüründe Ad Verici Profili*”, Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi 7: 45-64.
- KÖSE, A. (2014). “*Değişimin Gölgesindeki Gelenek: Popüler Diziler ve Farklılaşan Ad Verme Kültürü*”, Millî Folklor 101: 291-306.
- OĞUZ, M. Ö. vd. (haz.) (2018). *İnternet Folkloru: Netlore ve Netnografi*. Ankara: Geleneksel Yayıncılık.

- ÖRNEK, S. V. (2014). *Türk Halkbilimi*. Ankara: Bilgesu Yayıncılık.
- ÖZDEMİR, N. (2012). *Medya, Kültür ve Edebiyat*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- URL 1: <https://www.milliyet.com.tr/gundem/babasina-kizdi-ismini-adam-olarak-degistirdi-2542914> (Erişim Tarihi: 20.07.2023).
- URL 2: <https://www.milliyet.com.tr/gundem/israile-kizdi-adini-degistirdi-1371006> (Erişim Tarihi: 11.07.2023).
- URL 3: <https://www.aa.com.tr/tr/yasam/uzayli-zekiye-dedikleri-icin-adini-degistirdi/484661> (Erişim Tarihi: 11.07.2023).
- URL 4: <https://www.haberturk.com/osmaniye-de-bebege-ism-koyma-cinayeti-guvenlik-kamerasinda-1728933> (Erişim Tarihi: 23.07.2023).
- URL 5: <https://www.milliyet.com.tr/gundem/bebege-ism-koyma-kavgasinda-korkunc-son-6-kattan-atladi-6111104> (Erişim Tarihi: 01.08.2023).
- URL 6: <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/mahkeme-15-temmuz-sehitleri-kenan-icin-aciklama-yapti-645294> (Erişim Tarihi: 01.08.2023).
- URL 7: <https://www.ntv.com.tr/turkiye/ezel-bayraktar-olayi-adini-dizi-karakteriyle-degistiren-omer-can-aslanhan-sosyal-medya-gundeminde-ezel-bayraktar-kimdir,DV6bqvwh60iMjJKc3Emn1A> (Erişim Tarihi: 30.07.2023).
- URL 8: <https://www.aydinlik.com.tr/fotogaleri/diziler-etkiledi-en-cok-konulan-ismiler-arasina-girdi-dizilerden-sonra-konulmaya-baslanan-ismiler-hangileri-en-cok-konulan-ismiler-neler-359043?sayfa=5> (Erişim Tarihi: 30.07.2023).
- URL 9: <https://www.hurriyet.com.tr/aile/galeri-bu-ismileri-dizilerden-ogrendik-382504> (Erişim Tarihi: 30.07.2023).
- URL 10: <https://www.posta.com.tr/son-dakika/diziden-etkilendi-cocuguna-ismini-verdi-diyarbakirli-ragnar-2422564> (Erişim Tarihi: 30.07.2023).
- URL 11: <https://www.hurriyet.com.tr/egitim/diziler-cocuk-ismlerinde-etkili-6191184> (Erişim Tarihi: 03.07.2023).
- URL 12: <https://www.trthaber.com/haber/yasam/cocuklariniza-ism-koyarken-dikkat-58732.html> (Erişim Tarihi: 11.06.2023).
- URL 13: <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/diyaret-isleri-baskanindan-sert-cevap-21651073> (Erişim Tarihi: 11.06.2023).
- URL 14: <https://www.trthaber.com/haber/turkiye/cuma-hutbesinde-cocuklariniza-guzel-ismiler-verin-cagrısı-372664.html> (Erişim Tarihi: 12.06.2023).
- URL 15: <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/unlu-gazeteci-mubareklikle-falan-alasi-yok-diyerek-acikladi-kuranda-var-diye-658014h.htm?page=14> (Erişim Tarihi: 23.07.2023).
- URL 16: <https://www.bbc.com/turkce/articles/cd1zlgkre0wo> (Erişim Tarihi: 10.06.2023).
- URL 17: <https://halktv.com.tr/gundem/2022nin-en-cok-konulan-erkek-bebek-adi-alparslan-oldu-759813h> (Erişim Tarihi: 04.08.2023).
- URL 18: <https://www.takvim.com.tr/yasam/2019/11/08/afyonkarahisarda-bir-cift-yeni-dogan-bebeklerine-devlet-bahcelinin-ismini-verdi> (Erişim Tarihi: 16.07.2023).
- URL 19: <https://www.milliyet.com.tr/yemel-haberler/nevsehir/cocuklarina-sevdigi-siyasetcilerin-ve-eslerinin-adini-verdi-10824130> (Erişim Tarihi: 16.07.2023).
- URL 20: <https://www.haberler.com/guncel/yeni-dogan-bebeklerine-evet-ismini-verdiler-9267614-haberi/> (Erişim Tarihi: 16.07.2023).
- URL 21: <https://t24.com.tr/haber/batmanli-bebegin-ismi-39ernesto-cheguevara-turgut39-oldu,197041> (Erişim Tarihi: 16.07.2023).
- URL 22: <https://haber.sol.org.tr/haber/cocuklarina-recep-tayyip-ismini-koyan-erdogan-ailesi-mahkeme-karariyla-ismi-degistirdi-320732> (Erişim Tarihi: 08.07.2023).
- URL 23: <https://www.haberler.com/guncel/kuaresma-azad-ile-anne-marie-nin-babasindan-rachid-15221920-haberi/#:~:text=Diyarbak%C4%B1r'da%2C%20o%C4%9Fluna%20Quaresma%20Azad,%2DDevlet'ten%20ba%C5%9Fvuru%20yap%C4%B1> (Erişim Tarihi: 11.07.2023).
- URL 24: <https://www.ensonhaber.com/gundem/karabukte-cocuklarina-hayrani-oldugu-real-madridli-yildizlarin-ismilerini-verdi> (Erişim Tarihi: 11.07.2023).
- URL 25: <https://www.trthaber.com/haber/turkiye/cocuklarina-messi-adini-verdiler-78317.html> (Erişim Tarihi: 13.07.2023).
- URL 26: <https://www.turkiyegazetesi.com.tr/spor/cocugunun-adini-drogba-koydu-117957> (Erişim Tarihi: 13.07.2023).
- URL 27: <https://www.aa.com.tr/tr/yasam/fanatik-trabzonsporlu-gurbetci-ikizlerine-bordo-ve-mavi-adini-verdi/1370218> (Erişim Tarihi: 20.07.2023).
- URL 28: <https://www.ihacom.tr/haber-esinin-bebege-koydugu-ismi-begenmeyip-mahkemelik-oldu-718562> (Erişim Tarihi: 11.07.2023).
- URL 29: <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ismini-begenmeyen-mahkemeye-kosuyor-32402> (Erişim Tarihi: 14.07.2023).
- URL 30: https://www.ntv.com.tr/turkiye/inek-sabana-suc-duyurusu,pgD97h2xNkW_qHKcULmkfw (Erişim Tarihi: 14.07.2023).
- URL 31: <https://www.sakaryahaber.com/sakarya/recep-ve-saban-yok-oluyor> (Erişim Tarihi: 14.07.2023).
- URL 32: <https://www.aa.com.tr/tr/15-temmuz-darbe-girisimi/fethullah-adinin-degistirilmesi-icin-dava-acti/612955> (Erişim Tarihi: 05.07.2023).

URL 33: <https://www.haberturk.com/63-bin-aile-bebeklerine-omer-halis-ismini-verdi-1846605> (Erişim Tarihi: 05.07.2023).

URL 34: <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-45741773> (Erişim Tarihi: 15.07.2023).

URL 35: <https://www.trthaber.com/foto-galeri/unluler-cocuklarına-bu-isimleri-verdi/5329/sayfa-8.html> (Erişim Tarihi: 11.07.2023).

URL 36: <https://www.haberler.com/magazin/kivanc-tatlitug-cocuguna-neden-kurt-adini-14866577-haberi/> (Erişim Tarihi: 17.07.2023).

URL 37: <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/bebeklerine-verecekleri-isim-belli-oldu-42194722> (Erişim Tarihi: 17.07.2023).

URL 38: <https://www.milliyet.com.tr/cadde/kizlarına-babaannesinin-adini-verdiler-beni-gururlandırdınız-6992926> (Erişim Tarihi: 17.07.2023).

YEGİN, Ş. (2020). “*Popüler Kültürün İsim Vermeye Etkisi*”, Akademi Sosyal Bilimler Dergisi 19: 110-126.

YEŞİLDAL, Ü. Y. (2018). “*Atalar Kültürüne Dair İnanmaların Türklerin Ad Verme İnanç ve Gelenekleri Üzerindeki Tesiri*”, Millî Folklor 119: 48-59.

YÜKSEL, E. (2007). “*‘Kamuoyu Oluşturma’ ve ‘Gündem Belirleme’ Kavramları Nerede Kesişmekte, Nerede Ayrılmaktadır?*”, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 1: 571-586.